

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la instituirea mecanismului de
coordonare a activităților în domeniul schimbărilor climatice

1. Denumirea autorului, și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la instituirea mecanismului de coordonare a activităților în domeniul schimbărilor climatice, a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile acestuia

Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la instituirea mecanismului de coordonare a activităților în domeniul schimbărilor climatice a fost elaborat în scopul creării unui instrument instituțional eficient de coordonare, monitorizare, verificare și raportare în domeniul atenuării și adaptării la schimbările climatice a sectoarelor sociale și ale economiei Republicii Moldova.

Elaborarea actului normativ este fundamentată prin necesitatea realizării art. 95, Capitolul 17 al Acordului de Asociere dintre Republica Moldova - Uniunea Europeană, care prevede dezvoltarea și punerea în aplicare: a unei strategii climatice globale și a unui plan de acțiune pentru atenuarea pe termen lung a efectelor schimbărilor climatice și pentru adaptarea la acestea și a evaluărilor privind vulnerabilitatea și adaptarea la schimbările climatice.

Având în vedere obiectivele de atenuare și adaptare la schimbările climatice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1009 din 10 decembrie 2014 "Cu privire la aprobarea Strategiei Republicii Moldova de adaptare la schimbarea climei până în anul 2020 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia" și respectiv Hotărârea Guvernului nr. 1470 din 30 decembrie 2016 "Cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare cu emisii reduse a Republicii Moldova până în anul 2030 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia" cât și seturile de obligații care se prefigurează pe plan internațional prin Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei, eforturile statului în acest domeniu trebuie să fie susținute de toate sectoarele economice, prin adoptarea unor politici, instrumente și măsuri specifice de coordonare a priorităților și cerințelor de dezvoltare ale fiecărui sector de activitate a economiei naționale.

În acest sens, prin proiectul hotărârii Guvernului se propune instituirea Comisiei naționale pentru schimbările climatice în calitate de organ colegial în domeniul atenuării și adaptării la schimbările climatice.

Este de menționat că în prezent în Republica Moldova, în baza Hotărârii Guvernului nr. 1574 din 26 decembrie 2003, a fost instituită și funcționează Comisia națională pentru implementarea și realizarea prevederilor Convenției-cadru a Organizației

Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei, precum și a mecanismelor și prevederilor Protocolului de la Kyoto. Această Comisie este axată în mod special pe implementarea prevederilor Protocolului de la Kyoto, protocol care poate fi catalogat drept unul perimat, întrucât acțiunea acestuia este prevăzută până în anul 2012 și se referă la ciclul de evaluare și aprobare a proiectelor de reducere a emisiilor prin intermediul mecanismului de dezvoltare curată (CDM - Clean Development Mechanism). În practică, Comisia nu se mai întrunește, deoarece proiecte CDM nu se mai elaborează/implementează, iar poziția internațională a Protocolului de la Kyoto este preluată de către Acordului de la Paris.

Finalitățile urmărite prin promovarea proiectului hotărîrii de Guvern sunt:

- Stabilirea componenței Comisiei naționale pentru schimbări climatice;
- Aprobarea Regulamentului de funcționare a Comisiei naționale;
- Stabilirea prevederilor procedurii de adaptare la schimbările climatice;
- Stabilirea mecanismului de coordonare a acțiunilor de atenuare a schimbărilor climatice.

3. Descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul hotărîrii de Guvern nu transpune careva Directive/Regulamente europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărîrii Guvernului cu privire la instituirea mecanismului de coordonare a activităților în domeniul schimbărilor climatice are următorul conținut:

- Anexa 1 – stabilește componența Comisiei naționale pentru schimbările climatice.
 - Anexa 2 – stabilește Regulamentul de activitate al Comisiei naționale.
- Obiectivul Comisiei naționale constă în coordonarea la nivel național a activităților care au ca scop implementarea prevederilor Convenției cadru a ONU privind schimbările climatice și a altor tratate internaționale din domeniul schimbărilor climatice la care Republica Moldova este parte. Comisia națională asigură cadrul instituțional pentru realizarea procesului de adaptare la schimbările climatice, precum și de elaborare, evaluare și aprobare a proiectelor de implementare a acțiunilor adecvate de atenuare la nivel național. Comisia națională va deține mandatul legal din partea Guvernului, pentru a solicita autorităților administrației publice centrale să i-a măsurile necesare în vederea implementării acțiunilor de adaptare la schimbările climatice și celor de atenuare. Activitatea Comisiei naționale va fi susținută de Comitete tehnice. Acestea vor susține

Comisia națională prin evaluarea proiectelor de implementare a acțiunilor adecvate de atenuare la nivel național, inclusiv elementele MRV (monitorizare, raportare și verificare) în toate fazele ciclului proiectelor. Comisia va fi condusă de către ministrul agriculturii, dezvoltării regionale și mediului, iar secretariatul acesteia va fi asigurat de MADRM și IP "Unitatea de implementare a proiectelor în domeniul mediului". Regulamentul stabilește drepturile și atribuțiilor membrilor comisiei, precum și modul de organizare a acesteia.

- Anexa 3 - Regulamentul cu privire la mecanismul intersectorial de coordonare a procesului de adaptare la schimbările climatice, care are scopul instituirii cadrului normativ pentru luarea deciziilor în domeniul adaptării la schimbările climatice, susținut prin instrumente de planificare, implementare, monitorizare, raportare și evaluare. Acesta stabilește că planificarea adaptării la schimbările climatice se face prin intermediul Planului sectorial de adaptare (PSA) și Planului național de adaptare (PNA). PSA presupune integrarea măsurilor de adaptare în planificarea de dezvoltare strategică a sectorului. Respectiv, după o evaluare a vulnerabilităților la schimbarea climei ale sectorului, măsurile de adaptare respective vor fi integrate în documentele de politici existente sau care sunt promovate la moment. Aceasta planificare se face pe o perioadă de 3 ani. Autoritatea care introduce măsurile de adaptare în documentele de politici sectoriale, vor informa Comisia națională despre acestea, iar Comisia, în baza lor și în baza măsurilor inter-sectoriale, care se conțin în documente de planificare naționale, va elabora PNA-ul, care va avea forma unei foi de parcurs. Autoritățile care implementează PSA-urile vor raporta Comisiei naționale privind realizarea măsurilor de adaptare la schimbarea climei, iar Secretariatul va elabora raportul general privind adaptarea Republicii Moldova la schimbările climatice. Acest raport servește drept temei pentru raportarea țării către CONUSC. La fel, în baza concluziilor, vulnerabilităților și priorităților noi identificate, va fi elaborat următorul PSA și PNA, ciclul cărora constituie 3 ani.

- Anexa 4 – Regulamentul cu privire la mecanismul de coordonare a acțiunilor adecvate de atenuare la nivel național. Scopul acestui Regulament este instituirea cadrului legal și instituțional pentru desfășurarea procesului de elaborare, evaluare, aprobare, monitorizare, raportare și verificare a acțiunilor adecvate de atenuare la nivel național (NAMA). NAMA sunt realizate prin proiecte în acest domeniu care sunt de 2 tipuri: (1) unilaterale – proiecte administrate și finanțate din bugetul de stat și/sau alte resurse financiare, care sînt prevăzute în documentele naționale/sectoriale de planificare și în planurile de finanțare aferente stabilite de Guvern; (2) bilaterale – proiecte susținute financiar de către țările dezvoltate, incluse în Anexa nr. 1 la CONUSC, care au ca scop asigurarea asistenței tehnice, transferului tehnologic și de bune practici în domeniu. Al doilea tip de proiecte sunt obligatoriu supuse înregistrării în Registrul NAMA a Secretariatului CONUSC.

Implementarea NAMA se realizează în dependență de tipul proiectului, în 3 etape:

- 1) Etapa 1 – Propunerea inițială de proiect NAMA;
- 2) Etapa 2 – Propunerea completă de proiect NAMA;
- 3) Etapa 3 – Monitorizarea, raportarea și verificarea.

Proiectul Regulamentului descrie activitățile în cadrul fiecărei etape și cine este responsabil de acestea. Ca rezultat al implementării proiectelor NAMA are loc reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Această reducere este calculată și verificată, iar datele obținute sunt utilizate în elaborarea inventarului național al emisiilor de gaze cu efect de seră, raportului bienal actualizat și comunicării naționale în cadrul CONUSC.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor prezentei hotărâri de Guvern va fi realizată în limita bugetului de stat.

6. Modul de încorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare:

Actul normativ propus pentru avizare abrogă prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1574 din 26 decembrie 2003 despre instituirea Comisiei naționale pentru implementarea și realizarea prevederilor Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei, precum și a mecanismelor și prevederilor Protocolului de la Kyoto (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 50).

7. Avizare și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de act normative este plasat spre consultare pe pagina oficială a Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului www.madrm.gov.md, rubrica: Transparența în procesul decizional, secțiunea: Proiecte de documente și pe portalul www.particip.gov.md și a fost avizat de către instituțiile interesate, în conformitate cu prevederile cadrului normativ.

8. Constatările altor expertize

Conform prevederilor pct.11 subpct. 2¹ lit. a) din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019, proiectul de act normative a fost avizat pozitiv (scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 29-01-1440 din 19 februarie 2020).

Ministru

Ion PERJU